

1. Przedmiot i jego usytuowanie w systemie studiów

1. Jednostka prowadząca kierunek studiów	Instytut Nauk Społecznych i Ochrony Zdrowia
2. Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
3. Forma prowadzenia studiów	Niestacjonarne – Ścieżka D
4. Profil studiów	Praktyczny
5. Poziom kształcenia	studia I stopnia
6. Nazwa przedmiotu	Patologia
7. Kod przedmiotu	A3
8. Poziom/kategoria przedmiotu	przedmiot: kształcenia kierunkowego (pkk) A. Nauki podstawowe
9. Status przedmiotu	Obowiązkowy/ ~~fakultatywny~~
10. Usytuowanie przedmiotu w planie studiów	Semestr I
11. Język wykładowy	Polski
12. Koordynator przedmiotu	Lek med. Piotr Tabor
13. Odpowiedzialny za realizację przedmiotu	Lek med. Piotr Tabor

2. Formy zajęć dydaktycznych i ich wymiar w planie studiów

Liczba	Wykład W	Laboratorium L	Ćwiczenia Ć	Seminarium S	Zajęcia praktyczne ZP	Praktyka zawodowa PZ	Samo- kształcenie SA
Ogólna liczba godzin 20	20	-	-	-	-	-	-

3. Cele zajęć

- C1 -wypośażenie studentów w wiedzę z zakresu procesów patologicznych przebiegających w organizmie człowieka, etiologii i patomechanizmu chorób.
- C2 -wypośażenie studentów w umiejętności rozpoznawania podstawowych zaburzeń fizjologicznych, rozumienia i wyjaśnienia patomechanizmu i etiopatogenezy najważniejszych jednostek chorobowych

4. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

Podstawowe wiadomości z anatomii i fizjologii człowieka.

5. Efekty uczenia się dla zajęć

Lp.	Opis efektów uczenia się dla zajęć	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się – identyfikator kierunkowych efektów uczenia się
W_01	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;	K_A.W06.
W_02	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;	K_A.W07.
W_03	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;	K_A.W08.
U_01	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań;	K_A.U02.

6. Treści kształcenia - oddzielnie dla każdej formy zajęć dydaktycznych (W – wykłady, L- laboratorium, Ć – ćwiczenia, ZP- zajęcia praktyczne, PZ – praktyka zawodowa)

Lp.	Tematyka zajęć – szczegółowy opis bloków tematycznych	Liczba godzin
Wykłady		
W1	Charakterystyka czynników chorobotwórczych zewnętrznych i wewnętrznych, modyfikowalnych i niemodyfikowalnych. Ogniw patogenetyczne na poziomie molekularnym, komórkowym, tkankowym, narządowym i układowym. Reakcje wolnorodnikowe w patogenezie chorób	2
W2	Zmiany wsteczne w organizmie: zanik, zwyrodnienie, martwica. Śmierć komórek i tkanek	2
W3	Nowotwory. Karcynogeny i karcynogeneza. Patomorfologia nowotworów, znaczenie badań przesiewowych.	2
W4	Zapalenie - definicja, etiologia, patogeneza, etapy i mediatory zapalenia. Właściwości morfologiczne i fizjologiczne komórek biorących udział w odczynie zapalnym. Rodzaje zapaleń. Zejście zapaleń	2
W5	Zaburzenia krążenia krwi: krwotok, zakrzep i skrzep, przekrwienie (płuca, wątroby), zawał, zator (zatory w krążeniu płucnym, systemowym, mózgowym), obrzęk, wstrząs	2
W6	Zmiany w funkcjonowaniu organizmu w sytuacji zaburzenia jego homeostazy	2
W7	Wpływ hipotermii i hipertermii na organizm. Mechanizmy produkcji i utraty ciepła. Gorączka i jej patogeneza..	2
W8	Wstrząs jego istota i przyczyny. Fazy wstrząsu. Zaburzenia metaboliczne we wstrząsie	2
W9	Odwodnienie i przewodnienie. Patogeneza i rodzaje obrzęków	2
W10	Podstawy immunologii (przeciwciała, komórki układu odpornościowego), choroby autoimmunologiczne, choroby wynikające z niedoborów odporności.	2
	Razem	20

7. Metody weryfikacji efektów uczenia się /w odniesieniu do poszczególnych efektów/

Symbol efektu uczenia się	Forma weryfikacji						
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawdzian wejściowy	Prezentacja umiejętności	Inne
K_A.W06.		X					
K_A.W07.		X					
K_A.W08.		X					
K_A.U02.		X					

8. Narzędzia dydaktyczne

Symbol	Forma zajęć
Wi	Wykład informacyjny z prezentacją multimedialną;

9. Ocena osiągniętych efektów uczenia się

9.1. Sposoby oceny

Ocena formująca

F1	Egzamin z wykładów
----	--------------------

Ocena podsumowująca

P1	Zaliczenie wykładów – F1
----	--------------------------

9.2. Kryteria oceny

	Symbol efektu uczenia się	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	K_A.W06. K_A.W07. K_A.W08.	Uzyskanie z egzaminu, kolokwium 51-60% ogólnej liczby punktów	Uzyskanie z egzaminu, kolokwium 61-70% ogólnej liczby punktów	Uzyskanie z egzaminu, kolokwium 71-80% ogólnej liczby punktów	Uzyskanie z egzaminu, kolokwium 81-90% ogólnej liczby punktów	Uzyskanie z egzaminu, kolokwium 91-100% ogólnej liczby punktów

Umiejętności	K_A.U02.	Opisuje wpływ czynników na powstanie patologii poszczególnych narządów na poziomie dostatecznym	Opisuje wpływ czynników na powstanie patologii poszczególnych narządów na poziomie dość dobrym.	Opisuje wpływ czynników na powstanie patologii poszczególnych narządów na poziomie dobrym.	Opisuje wpływ czynników na powstanie patologii poszczególnych narządów na poziomie ponad dobrym.	Opisuje wpływ czynników na powstanie patologii poszczególnych narządów na poziomie bardzo dobrym
		Poprawnie rozpoznaje w opisywanych studiach przypadku wpływ poszczególnych patologii i ich następstwa, dopuszcza popełnia błędy, które nie wpływają znacząco na rezultat końcowy.	Poprawnie rozpoznaje w opisywanych studiach przypadku wpływ poszczególnych patologii i ich następstwa. Podejmuje próby wskazania związków przyczynowo-skutkowych.	Poprawnie rozpoznaje w opisywanych studiach przypadku wpływ poszczególnych patologii i ich następstwa, Poprawnie wskazuje związki przyczynowo-skutkowe.	Poprawnie rozpoznaje w opisywanych studiach przypadku wpływ poszczególnych patologii i ich następstwa, Poprawnie, wskazuje związki przyczynowo-skutkowe, racjonalnie ich uzasadnia.	.Poprawnie rozpoznaje w opisywanych studiach przypadku wpływ poszczególnych patologii i ich następstwa, Wskazuje związki przyczynowo-skutkowe i rozwiązania oparte na analizie informacji z różnych źródeł.

10.Literatura podstawowa i uzupełniająca

Podstawowa:

1. J. Chudek, E. Małecka-Tendera, M. Olszanecka-Glinianowicz, B. Zahorska-Markiewicz. Patofizjologia kliniczna Podręcznik dla studentów medycyny. Edra Urban & Partner 2017.
2. M. Chosia, W. Domagała, E. Urańska. Podstawy patologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010.
3. W. Domagała. Podstawy patologii. Wydawnictwo Medbuk Kraków 2019

Uzupełniająca:

1. T. Wróblewski. Patologia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 1993.

11.Macierz realizacji zajęć

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektów zdefiniowanych dla programu	Cele zajęć	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Symbol oceny
K_A.W06.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;	C 1	W_1-10	Wi	F1
K_A.W07.	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;	C2	W_1-10	Wi	F1
K_A.W08.	czynniki chorobotwórcze	C 1	W_1-10	Wi	F1

	zewnątrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;	C2			
K_A.U02.	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań;	C 1 C2	W_1-10	Wi	F1

12. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	20
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w laboratoriach	-
Praktyka zawodowa	-
Zajęcia praktyczne	-
Udział w konsultacjach	2
Udział nauczyciela akademickiego kolokwium/ egzaminie	2
Suma godzin kontaktowych	24
Samodzielne studiowanie treści wykładowych	2
Samodzielne przygotowanie do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	2
Przygotowanie do konsultacji	2
Przygotowanie do egzaminu	2
Suma godzin pracy własnej studenta	8
Sumaryczne obciążenie studenta	32
Obciążenie studenta zajęciami kształtującymi umiejętności praktyczne	-
Procentowy udział godzin kontaktowych i pracy własnej studenta	
Godziny kontaktowe	75
Samokształcenie i praca własna studenta	25

Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji

Odpowiedzialny za przedmiot:

Dyrektor Instytutu:

Przemysł, dnia.....